

- відтворюваність (можливість застосування педагогічних технологій в інших однотипних освітніх закладах іншими суб'єктами)[6].

Інноваційні педагогічні технології – це новостворені або вдосконалені педагогічні системи, які забезпечують високий рівень навчально-виховного процесу.

Інноваційна педагогічна технологія є діяльним сценарієм організації на сучасному рівні навчально-виховного процесу учнів і досягнення певної мети. Така технологія є мінімально абстрагованим описом педагогічної дійсності, якою вона повинна бути відповідно до педагогічних принципів. У своєму конкретному вигляді педагогічна технологія – це передбачена модель системи дій вчителя та учнів, що необхідно виконати в оптимально організованому навчально-виховному процесі з метою одержання високого рівня розвитку учнів.

Література

1. Бабич М.І. Базовий технічний засіб навчання в середовищі інтерактивних інформаційних технологій. / М. І. Бабич, С. Ф. Ревін // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – №8. – С.24-25.
2. Беспалько Е. П. Слагаемые педагогической технологии. / Беспалько Е.П. – М.: Педагогика, 1989. – 192 с.
3. Боголюбов В.И. Педагогическая технология: эволюция понятия / Боголюбов В.И. – М.: Педагогика, 2002. – 234 с.
4. Боганець Н.П. Інтерактивні технології навчання на уроках біології та в позаурочній діяльності / Н.П. Боганець // Біологія: науково-методичний журнал. – 2006. – №17-18. – С.31-36.
5. Бонішко Д.С. Гра і її місце у викладанні біології / Д.С. Бонішко // Біологія: науково-методичний журнал. – 2007. – №13. – С.2-9.
6. Вербицька З.В. Поліфункціональна роль нових інформаційних технологій у вивченні біології / З.В. Вербицька // Біологія: науково-методичний журнал. – 2005. – №7. – С.2-5.

ОПТИМІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ХІМІЯ»

*І.М. Гурікова, О.В. Добровольська, І.В. Гуріков
Харків, Україна*

У вирішенні складних виробничих задач сучасне виробництво вимагає від фахівців не тільки необхідної суми фундаментальних і спеціальних знань, але і певних навичок творчого вирішення практичних завдань, постійного підвищення рівня кваліфікації, вміння швидко адаптуватися до мінливих умов.

Формування необхідних якостей майбутніх фахівців відбувається на етапі їх підготовки у навчальному закладі і виховується, у тому числі, через їх активну участь у науково-дослідницькій роботі. В сучасних умовах науково-дослідна робота студентів (НДРС) перетворюється із засобу розвитку творчих здібностей найбільш успішних і обдарованих студентів у систему, що дозволяє підвищити якість підготовки фахівців з вищою освітою.

Для заохочення студентів до наукової діяльності повинні створюватися необхідні умови, починаючи з першого курсу, при вивченні фундаментальних дисциплін. Навчальний процес повинен не лише забезпечувати поєднання фундаментальної наукової підготовки студентів із поглибленою практичною підготовкою, але й прищеплювати їм навички самостійної роботи, потяг до безперервного поповнення знань.

Хімічний аналіз є обов'язковим супутником сучасних технологій. Неможливо перебільшити його важливість. Більшість виробництв вимагає контролю якості продуктів. Об'єктами хімічного аналізу є як сировина, так і готові продукти у яких визначається вміст необхідних складових компонентів та регламентується наявність сторонніх речовин.

Для студентів товарознавчих спеціальностей дисципліна «Хімія» є нормативною дисципліною циклу математичної, природничо-наукової підготовки та являє собою інтегрований курс, який складається з трьох модулів: «Загальні основи аналітичної хімії», «Органічна хімія», «Фізична і колоїдна хімія харчових систем». Метою дисципліни є забезпечення високого рівня фундаментальних знань, надання теоретичних знань з аналітичної хімії. Студенти вивчають класичні методи якісного та кількісного аналізу, розділення і концентрування речовин, знайомляться з інструментальними методами. Вміння та навички відпрацьовуються як на модельних системах, так і на реальних об'єктах (речовинах, сировині, готовій продукції). У процесі виконання навчальних досліджень майбутні фахівці вчаться користуватися приладами і обладнанням, самостійно проводити експерименти.

У пошуку шляхів оптимізації навчального процесу вирішальну роль відіграють конкретні умови і можливості навчального закладу, кафедри і рівня підготовки викладачів. Розуміння змісту освітнього процесу з точки зору об'єктно-орієнтованого проектування дозволяє знайти рішення питань у створенні наукового простору і залучення студентів до активної діяльності.

Навчальний процес що протікає у відповідності з навчальними планами і робочими програмами

за якими передбачається виконання лабораторних занять з використанням елементів наукових досліджень є оптимальною формою створення зацікавленості студентів до наукової творчості. При виконанні таких робіт студент самостійно складає план виконання роботи, підбирає необхідну літературу, проводить математичну обробку та аналіз результатів, оформляє звіт.

Іншою формою науково-дослідницької діяльності студентів є робота яка виконується за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника (викладача кафедри). Основним завданням НДРС є навчання студентів навичкам самостійної наукової роботи, ознайомлення з реальними умовами праці в лабораторіях, в наукових колективах. У процесі виконання навчальних досліджень майбутні фахівці вчать користуватися приладами і обладнанням, самостійно проводити експерименти. Зібрані матеріали в ході вивчення й аналізу наукової літератури з обраної проблеми, відпрацювання методики та технології дослідження створюють основу для участі студентів у наукових конференціях. Обговорення результатів робіт, визначення кращих доповідей та обрання переможців відбувається студентським товариством, що розвиває у студентів вміння вести дискусію, висловлювати власну думку та відстоювати позицію.

Наукові лабораторії і гуртки, студентські наукові товариства і конференції, можливість опублікувати власні результати у збірниках матеріалів конференцій - все це дозволяє студенту почати повноцінну наукову роботу, знайти однодумців, з якими можна порадитися і поділитися результатами своїх досліджень.

Для студентів молодших курсів при вивченні дисципліни «Хімія» підготовка рефератів, індивідуальних домашніх завдань з елементами наукового пошуку, участь у наукових гуртках є однією з основних форм наукової діяльності в рамках навчального процесу.

Сучасний рівень участі студентів у науковій роботі, різноманіття її форм і методів вимагають комплексного підходу до її планування та організації. Комплексна програма НДРС забезпечує ступеневу послідовність заходів і форм наукової роботи студентів у відповідності з логікою навчального процесу.

Активізація наукової роботи студентів пов'язана не тільки з використання різних методів навчання, але і політикою навчального закладу в області НДРС. Процес підготовки студентів до наукової праці є більш результативним, якщо студенти залучені в різноманітні форми науково-дослідної діяльності. Велике значення надається проведенню предметних олімпіад і конкурсів [1]. Їх мета - перевірити рівень знань і здатність вирішувати нестандартні завдання професійної спрямованості. Широке визнання отримали наукові семінари, якими керують провідні спеціалісти та вчені. Важливу роль в даному процесі відіграє вміння студента самостійно добирати та аналізувати отриману інформацію. Семінари виступають гідною школою підготовки студентів до науково-дослідної роботи [2].

Зібрані матеріали в ході вивчення й аналізу наукової літератури з обраної проблеми, відпрацювання методики та технології дослідження створюють основу для участі студентів у наукових конференціях. Обговорення результатів робіт на засіданнях наукового студентського гуртка розвиває у студентів вміння вести дискусію, висловлювати власну думку та відстоювати позицію.

Таким чином, у світлі сучасних вимог до оптимізації навчальної діяльності студентів, залучення їх у середу науково-дослідних робіт є важливим елементом формування їх професійної компетентності. Майбутній фахівець, безсумнівно, повинен бути готовий до здійснення науково-дослідної діяльності, що дозволить в подальшому в його професійній роботі і на науковому рівні, використовуючи дослідні методи, вирішувати виникаючі завдання.

Література

1. Балашов, В.В., Лагунов, Г.В., Малюгина, И.В., Масленников, В.В., Момот, А.И., Першуткин, Б.В., Поршнева, А.Г., Рулев, В.М., Румянцев, В.С., Стриханов, М.Н. Организация научно-исследовательской деятельности студентов в вузах России. Монография. В 3 ч. / ГУУ. – М., 2002. – С. 31.
2. Миронов, В.А., Майкова, С.Ю. Социальные аспекты активизации научно-исследовательской деятельности студентов вузов: Монография. – Тверь: ТГТУ, 2004. – С. 12.

УМОВИ УСПІШНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ ШКОЛИ

*Д.І. Данилевський
Полтава, Україна*

Ефективність управління педагогічним колективом школи, як творчою спільнотою, передбачає обґрунтування і реалізацію сукупності умов, що забезпечують успішність і незворотність процесів особистісно-професійного розвитку педагогів, їх персоналізацію. Такої дослідницької позиції дотримується Т. Рогова [1, с. 306-307].

Умови – це стійкі обставини, що визначають стан, функціонування і розвиток системи. Аналіз наукової літератури виявляє різні підходи до класифікації умов функціонування педагогічних систем. Більшість учених (Ю. Бабанський, Ю. Конаржевський, М. Поташник й інші) об'єднують їх у дві основні групи: зовнішні і внутрішні умови. Р. Шакуров виділяє три групи умов, що визначають ефективність